

/ INRIKES

Utegångsförbud är en av många tvingande åtgärder som kriminologen Ardavan Khoshnood vill se. Foto: SVT

Kriminolog: Frivillighet problem när socialtjänsten ska hjälpa unga

PUBLICERAD IDAG 03:32

Nästan alla unga som dömts för mord de senaste åren har utretts av socialtjänsten innan brottet. Det visar [Kalibers granskning](#). En anledning till att ungas brottsliga bana är svår bryta är att socialtjänsten sällan får ta till tvingande åtgärder, menar Ardavan Khoshnood, kriminolog vid Lunds universitet.

– I dag får man välja väldigt mycket själv om man vill ta del av det stöd som erbjuds från samhället.

[Kaliber i Sveriges Radio](#) har gått igenom de fem senaste årens morddomar, där de som dömts var under 18 år. Av de totalt femton unga som dömts under de senaste fem åren, har alla utom en utretts och fått insatser av socialtjänsten före mordet.

”Politiker har inte förstått”

Ardavan Khoshnood, kriminolog vid Lunds universitet, menar att det finns ett systemfel som gör att socialtjänsten, skolan och psykiatrin inte har de rätta verktygen eller resurserna för att ta itu med problemet.

– I dag får man välja väldigt mycket själv om man vill ta del av det stöd som erbjuds från samhället. Den valfriheten måste begränsas ganska kraftigt och ersättas med tvingande regler och lagar.

Ardavan Khoshnood, som själv tidigare varit aktiv i både Moderaterna och Kristdemokraterna, menar att politikerna, från höger till vänster, vaknat för sent.

– Jag tror inte att våra politiker har förstått hur illa läget egentligen är. De har inte hängt med i svängarna. Ansvar för hur det ser ut i dag ligger på alla som har suttit i Sveriges riksdag de senaste decennierna.

Konkret skulle socialtjänsten behöva utökade möjligheter att besöka en familj regelbundet eller kunna tvinga föräldrar att medverka i stödet, menar Khoshnood. Han skulle också vilja se ett vistelseförbud, så att den unga inte får lämna ett visst område eller besöka ett visst område.

Socialstyrelsen: Tillitsarbete centralt

Annika Öquist, enhetschef vid Socialstyrelsen, menar att frivilligheten är en viktig del av socialtjänstens insatser.

- Socialtjänsten har många olika verktyg och möjligheter att hjälpa barn och familjer. Grunden är frivilliga insatser men det finns även möjlighet att använda tvång. Vi vet att det är lättare att bedriva förändringsarbete om man är motiverad till förändring än om man tvingas till det. Motivation- och tillitsarbete är därför centralt i arbetet.

Hon hänvisar också till ett nytt kunskapsstöd vid insatser till barn och unga för att motverka återfall i brott och normbrytande beteende.

Lena Hallengren skriver i en kommentar till Kaliber att det behövs fler tvingande åtgärder och att regeringen gett i uppdrag till en utredare att se över möjligheterna för ett så kallat vistelseförbud. Socialministern skriver också att Socialstyrelsen i en utredning föreslår att åldersgränsen för att kunna få öppna

insatser, som till exempel samtal, utan vårdnadshavarnas samtycke sänks från 15 år till 12 år.

Dela

Dela

Anna H Svensson (anna.h.svensson@svt.se)

Publicerad 26 oktober 2021 kl 03:32

Hittat språk- eller faktafel i texten?

Lokal. Lättanvänd. Opartisk. Ladda ner appen nu!

SÅ ARBETAR VI

SVT:s nyheter ska stå för saklighet och opartiskhet. Det vi publicerar ska vara sant och relevant. Vid akuta nyhetslägen kan det vara svårt att få alla fakta bekräftade, då ska vi berätta vad vi vet – och inte vet. [Läs mer](#)

JUST NU   **SENASTE NYTT OM CORONAVIRUSET**